

Mokslo Lietuva

Nr. 21 (752)

Leidžiamas nuo 1989 m., du kartus per mėnesį

35-asis Lietuvos geologų sąjungos suvažiavimas: didysis mineralogas ir švietėjas Ignotas Domeika – Lietuvos mokslininkų akiratyje

Akad. Algimantas Grigelis,
dr. Bernardas Paukštys

Lapkričio 29 d. Vilniuje įvyko 35-asis Lietuvos geologų sąjungos suvažiavimas. Jame apžvelgta sąjungos veikla, įvardinta geologų veiklos plėtra, aptarti geologų vykdyti projektai ir renginiai, nauji atradimai ir leidiniai bei svarbiausios tarptautinės publikacijos. Suvažiavimo pabaigoje penkiems mokslininkams išskilingai įteikti Lietuvos Ignoto Domeikos draugijos skirti Ignoto Domeikos atminimo medaliai.

Kaip jau rašyta „Mokslo Lietuvoje“, 2021 m. įsteigtas vardinis didžiojo mineralogo, švietėjo, rektoriaus, humanisto, pasaulinio garso mokslininko Ignoto Domeikos (1802–1889) atminimo medalis, sukurtas dailininko Petro Repšio, kuris vertinamas fizinių ir humanitarinių mokslų tyrėjų aplinkoje. Laureatams įteikiamas sidabruotas atminimo medalis, kurio averse yra Ignoto Domeikos atvaizdas, o reverse parodyta domeikito mineralo atomo struktūra (Cu₃As). Prie medalio pridedamas puošnus diplomatas odos aplanke. 2023–2024 m. Ignoto Domeikos draugijos valdyba šiuo atminimo medaliu už nuopelnus mokslui ir tautos pažangai bei už Ignoto Domeikos paveldo tyrimą ir išsaugojimą jau apdovanojo 30 žinomų mokslininkų, I. Domeikos palikimo tyrėjų.

Šių metų lapkričio 29 d. atminimo medaliai pirmą kartą paskirti I. Domeikos palikuonims: Marijai Paz Domeyko Lea Plaza, biografai, rašytojai, I. Domeikos ketvirtosios kartos proanūkei, ir jos dukteriai Elianai Alfonso Domeyko, inžinierei, keliautojai – penktosios kartos palikuonei, gyvenančioms Sidnėjyje, Australijoje. Sulaukus galimybės,

Ignoto Domeikos draugijos valdybos nariai prof. Algimantas Česnulevičius (trečias iš kairės), dr. Leonora Živilė Gelumbauskaitė ir Draugijos prezidentas akad. Algimantas Grigelis (abu dešinėje) su apdovanotais Ignoto Domeikos medaliu. Bernardo Paukščio nuotr.

medaliai joms bus įteikti vėliau jų namuose.

Lietuvos tyrėjų – Ignoto Domeikos medalio laureatų gretas šiemet papildė mokslininkai: dr. Vaida Šeirienė, prof. Juozas Banionis, prof. Jonas Jasaitis, dr. Ginutis Juozapavičius ir dr. Ramūnas Kondratas.

Jonas Jasaitis – edukologas, socialinių mokslų daktaras, publicistas, laikraščio „Mokslo Lietuva“ vyriausiasis redaktorius, 1996–2004 m. buvęs Jungtinių Amerikos Valstijų lietuvių savaitraščio „Dirva“ redaktorius, daugelio mokslinių leidinių autorius, Lietuvos mokslininkų sąjungos (LMS) pirmininkas (2016–2020), LMS tarybos narys, Latvijos žemės ūkio ir miškų mokslų akademijos užsienio narys. Jis apdovanotas už nuoseklią mokslų ir sociumo ryšio puoselėjimą, ilgametę lyderystę mokslų medijų veikloje, glaudžius ryšius su geologų bendruomene ir Ignoto Domeikos vardo garsinimą.

Juozas Banionis – matematikas, istorikas, profesorius, humanitarinių mokslų daktaras, lietuvių rezistencijos ir genocido istorijos tyrėjas, monografijų, matematikos vadovėlių autorius, buvęs žurnalo „Mokslas ir gyvenimas“ redakcinės kolegijos narys (2002–2012).

Jis apdovanotas už nuopelnus mokslui istorijai, už unikalius lemtingų tautos istorijos įvykių tyrimus, glaudžius ryšius su geologijos mokslų bendruomene, už Ignoto Domeikos paveldo studijas ir jo vardo garsinimą.

Ginutis Juozapavičius – geologas, gamtos mokslų daktaras, kietųjų naudingųjų iškasenų tyrimų verslo pradininkas, Lietuvos geologų sąjungos garbės narys, monografijų ir mokslo darbų autorius, Lietuvos karjerų asociacijos, Auginimo terpių gamintojų asociacijos valdybų narys, buvęs ilgametis Geologijos įmonių asociacijos valdybos narys, Antano Giedraičio geologijos fondo garbės ženklo „Aukštinis geologo plaktukas“ laureatas. Jis apdovanotas Ignoto Domeikos atminimo medaliu už nuopelnus geologijos mokslui, ilgamečius naudingųjų iškasenų geologijos ir ekonomikos tyrimus, nuoseklią indėlį į geologijos verslų plėtotę.

Ramūnas Antanas Kondratas – mokslų istorikas, Harvardo universiteto (JAV) filosofijos daktaras (PhD), medicinos istorijos tyrėjas, knygų autorius, Lietuvos mokslų istorikų ir filosofų bendrijos pirmininkas, Baltijos mokslų istorikų ir filosofų draugijos

narys, UNESCO Lietuvos nacionalinio komiteto „Pasaulio atmintis“ narys, tarptautinių mokslinių draugijų JAV narys arba steigėjas ir prezidentas, JAV Lietuvių bendruomenės tarybos narys. Jis apdovanotas diplomais už veiklą JAV ir Šiaurės Amerikos sveikatos, švietimo ir šalpos srityje (1990 ir 1994).

Vaida Šeirienė – geologė, paleobotanikė, gamtos mokslų daktarė, mokslinių darbų autorė, tarptautinių ir nacionalinių mokslo projektų vadovė, Gamtos tyrimų centro Geologijos doktorantūros komisijos pirmininkė, Lietuvos geologų sąjungos pirmininkė (2019–2022), Lietuvos mokslininkų sąjungos tarybos narė, Tarptautinės kvartero sąjungos (INQUA) Europos kvartero stratigrafijos sekcijos, Tarptautinės diatomistų sąjungos bei Lietuvos algologų draugijos narė. Ji apdovanota už nuopelnus geologijos mokslui, ilgamečius kvartero periodo paleobotaninius ir paleoklimatinius tyrimus, už nuoseklią Lietuvos geologų sąjungos veiklos plėtrą. Ignoto Domeikos draugijos valdybos vardu sveikiname laureatus ir kviečiame pasekti šiuo palinkėjimu: „Eik ir tikėk, ir Tu pasieksi Laimės žiburį.“